

Aanbiedingsformulier voor AB

Bijlage bij agendapunt	10	
Datum	14 juli 2025	
Onderwerp	Samenwerking omgevingsdiensten Zuid-Holland: visiedocument en uitvoeringsprogramma 2025	Kenmerk: 2025036708
Vertrouwelijk	Nee	
Doel van agendering	Besluitvormend	
Toelichting door	M.E. Krul-Seen	
Bijlagen	a. Visie- en strategiedocument ('Daadkracht x 5. Samenwerkingsstrategie van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten') b. Samenwerkingsprogramma Zuid-Hollandse omgevingsdiensten 2025	

Besluitpunt

Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van het visie- & strategiedocument ('Daadkracht x 5') en het Samenwerkingsprogramma 2025 van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten 2025.

Aanleiding

De dagelijks besturen van de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland willen de kwaliteit van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving versterken. De aanleiding was onder anderen zorgen over de krapte op de arbeidsmarkt, schaarse expertise voor specialistische taken en het verkleinen van de kwetsbaarheid van kleine taken per dienst. Daarom is er in 2021 een onderzoek uitgevoerd door Twynstra en Gudde en aan de hand van de aanbevelingen in dat rapport een bestuurlijke opdracht gegeven aan de vijf directeuren van de Zuid-Hollandse diensten om verdergaande samenwerking door te ontwikkelen. Na de bestuurlijke opdracht tot 'doorontwikkeling' uit november 2021 en de daaruit volgende positieve resultaten, heeft de bestuurlijke begeleidingscommissie in maart 2024 een vervolgopdracht aan de directeuren van de omgevingsdiensten gegeven. Samengevat luidt deze:

- Ontwikkel een robuuste samenwerkingsstrategie, met concrete projecten en trajecten.
- Borg hierbij voortdurende aandacht voor deze gezamenlijke projecten en taken.
- Identificeer taken en specialismen die zich lenen om gezamenlijk op te pakken. Neem hierin ook de maatschappelijke transitieopgaven en niet-primaire taken mee.

(Wettelijk) kader

-

Visie- en strategiedocument ('Daadkracht x 5')

Dit document bevat de visie van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten op hun onderlinge samenwerking: context, doel, voorwaarden, vorm en organisatie van de samenwerking. In het document dat nu voorligt is het commentaar van de bestuurlijke begeleidingscommissie (september 2024) verwerkt, evenals op- en aanmerkingen die nadien vanuit de diensten zelf zijn gekomen. Ook is een management samenvatting toegevoegd, evenals een bijlage die de governance (in termen van management en interne aansturing van de samenwerking) beschrijft.

In de visie wordt de gezamenlijke *ambitie* van de Zuid-Hollandse diensten als volgt verwoord: “Over vijf jaar werken de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten structureel samen. Ze functioneren als het ware als één dienst voor Zuid-Holland, maar met behoud van de eigen identiteit, cultuur en structuur, inclusief de bestuurlijke aanhaking. We werken structureel samen op prioritaire thema’s, met duidelijk vastgelegde afspraken en een gezamenlijke focus op kwaliteit en innovatie.”

De sterke ambitie tot vergaande samenwerking spreekt hieruit, maar ook de wens om regionaal benaderbaar te blijven voor de eigen deelnemers.

Samenwerkingsprogramma 2025

Het voorliggende Samenwerkingsprogramma bevat 11 projecten waarmee de omgevingsdiensten in het jaar 2025 gericht vorm willen geven aan de samenwerking; het is de vertaling van de visie & strategie naar concrete projecten. In het visiedocument is aangegeven dat we kiezen voor een pragmatische benadering vanuit de inhoud: we werken samen op onderwerpen als we verwachten dat samenwerking echt meerwaarde biedt en leidt tot verbetering van de uitvoering. Bij de selectie van onderwerpen is daarom zowel rekening gehouden met de wensen van de bestuurlijke begeleidingscommissie als het inzicht van afdelingshoofden en teamleiders, gebaseerd op hun ervaring in de uitvoeringspraktijk.

De invloed van het middenmanagement (afdelingshoofden) bij de verdere uitwerking van het samenwerkingsprogramma 2025 heeft een mooie, concrete vertaalslag naar gezamenlijke projecten opgeleverd voor 2025 met een evenwichtig over de thema’s verdeeld programma waarbij met de doorgroei in 2026 al rekening is gehouden. Vooral de twee projecten ‘Ambitie-niveaus branches toezicht’ en ‘Schaarse kennis en expertise’ zijn bedoeld om de basis te leggen voor verdere uitbouw in de jaren erna. De afdelingshoofden gaan hier het komend jaar echt verkennen en bepalen waar en in welke mate samenwerking zinvol is en verschil kan maken, waarbij uitdrukkelijk ook voor verdergaande, minder vrijblijvende vormen van samenwerking wordt gekozen. Ook is er al een ‘wachlijst’ is met projecten voor de periode na 2026.

Oordeel bestuurlijke begeleidingscommissie

De begeleidingscommissie is positief over beide documenten en is daarom tijdens het overleg met de directeuren op 23 januari 2025 akkoord gegaan met het voorleggen van de Visie ‘Daadkracht x 5’ voor vaststelling aan de dagelijkse besturen van de vijf Zuid-Hollandse diensten als leidraad voor de voortdurende programmatische samenwerking.

Vervolg

De hoofdlijnen van de projectplannen ter uitwerking van de onderwerpen in het samenwerkingsprogramma 2025 worden eind Q1 (eind maart/begin april) ter informatie neergelegd bij de bestuurlijke begeleidingscommissie, incl. onderbouwing van kosten. Mocht er sprake zijn van extra kosten voor de uitvoering van de projecten waarvoor aanvullend budget nodig is, zal er een bestuurlijk overleg met de begeleidingscommissie worden ingelast.

In het samenwerkingsprogramma worden twee logische data voor het aanhaken van de bestuurlijke begeleidingsgroep voorgesteld. September/oktober: voortgangsoverleg met tussentijdse evaluatie en doorkijk naar 2026; eind 2025: weer een bestuurlijk overleg voor bespreking van de programmering voor 2026. De eigen directeur blijft het aanspreekpunt voor de eigen deelnemers als er vragen zijn over de lopende samenwerkingsprojecten.

Voor de provincie is een coördinerende rol opgenomen; ook in de ambtelijke ondersteuning. De provincie heeft aangegeven deze rol graag verder uit te voeren en te zullen onderzoeken of en hoe op ambtelijk niveau de aansluiting van gemeentelijke deelnemers van de vijf diensten bij de samenwerking vergroot kan worden.

Conclusie

Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van het visie- & strategiedocument ('Daadkracht x 5') en het Samenwerkingsprogramma 2025 van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten 2025.

Aldus kennisgenomen in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 juli 2025,

De voorzitter,

de secretaris,

A.M. North

M.E Krul-Seen